

172

1739-1748

II. Az emberi szabadság az üdvrendben

1739 A szabadság és a bűn. Az ember szabadsága korlátolt és esendő. Való tény, az ember vétkezett. Szabadon vétkezett. Visszautasítva Isten szeretetének tervét becsapta önmagát; rabszolgája lett a bűnnek. Ez az első elidegenedés sok mást szült. Az emberiség történelme kezdettől fogva az ember szívéből, a szabadság rossz használatából született elnyomásokról és szerencsétlenségekről tanúskodik.

1740 A szabadságot fenyegető veszedelmek. A szabadság gyakorlása nem foglalja magában a bármit-mondás és a bármit-tevés jogát. Hamis föltételezés, hogy "az alany olyan szabadságának fogalma, mely szerint mint egyedi személy önmagának elegendő és célja az, hogy a földi javak élvezetében kielégítse vágyait". Egyébként a szabadság jogos használatának szükséges gazdasági és társadalmi, politikai és kulturális föltételei nagyon gyakran ismeretlenek vagy megsértik őket. A vakság és igazságtalanság ilyen állapota megterheli az erkölcsi életet, és mind az erőseket, mind a gyöngéket megkísérti, hogy vétkezzenek a szeretet ellen. Az ember, ha elszakad az erkölcsi törvénytől, megkárosítja a saját szabadságát, önmagát kötözi meg, megszakítja a testvériséget a hozzá hasonlókkal és föllázad az isteni igazság ellen.

1741 Szabadítás és üdvösség. Dicsőséges keresztje által Krisztus minden embernek megszerezte az üdvösséget. Megváltotta a bűntől, ami rabszolgaságban tartotta őket. "Ezzel a szabadsággal Krisztus szabadított meg minket" (Gal 5,1). Őbenne közösségben vagyunk az igazsággal, mely szabaddá tesz bennünket. Nekünk adatott a Szentlélek, s miként az Apostol tanítja, "ahol az Úr Leleke, ott a szabadság" (2Kor 3,17). Már most dicsekszünk Isten fiainak szabadságával.

1742 Szabadság és kegyelem. Krisztus kegyelme egyáltalán nem riválisa a mi szabadságunknak, hiszen megfelel annak az igazság- és jó-érzéknek, amit Isten az emberi szívbe ültetett. Épp ellenkezőleg, a keresztény tapasztalat tanúsítja, különösen az imádságban: minél fogékonyabbak vagyunk a kegyelem indításaira, annál inkább növekszik belső szabadságunk és biztonságunk a próbatételekben és a külvilág kényszereivel és nyomásaival szemben. A kegyelem működéssel a Szentlélek a lelki szabadságra nevel bennünket, hogy szabad munkatársai legyünk az Egyházban és a világban egyaránt:

*Mindenható, irgalmas Istenünk,
kérünk, úzz el életünkéből mindent,
ami akadályozza igaz szeretetünket,
hogy testünk és lelkünk serény készségével,
szabad szívvel teljesítsük mindig akarodat.*

Összefoglalás

1743 "Isten (...) az embert (...) döntésének kezére bízta" (Sir 15,14), hogy szabadon ragaszkodhassék Teremtőjéhez, és így eljuthasson a tökéletes boldogságra.

1744 A szabadság hatalom: cselekedni vagy nem cselekedni, ezt vagy azt tenni, megfontolt cselekedeteket önállóan végezni. Aktusának tökéletességét akkor éri el, amikor Istenre, a legfőbb Jóra irányul.

1745 A szabadság a sajátosan emberi cselekedetek jellemzője. Az embert felelőssé teszi azokért a cselekedetekért, melyeknek ő a szándékos végrehajtója. Megfontolt cselekvése az ember sajátja.

1746 A cselekedet beszámíthatósága és az érte való felelősség csökkenhet vagy megszűnhet a tudatlanság, az erőszak, a félelem és más pszichikai vagy társadalmi tényezők következtében.

1747 A szabadság gyakorlásához való jog az emberi méltóságtól elválaszthatatlan követelmény, főként vallás és erkölcs dolgában. De a szabadság gyakorlása nem foglalja magában a bármit-mondás és a bármit-tevés jogát.

1748 "Ezzel a szabadsággal Krisztus szabadított meg minket" (Gal 5,1).